

Останні події: Вторгнення Російської Федерації в Україну спричинило гуманітарну кризу, зупинило економічне зростання в Європі та Центральній Азії (ЄЦА) та за їх межами, а також посилило глобальну геополітичну нестабільність. Вторгнення спустошило економіку України, а міжнародні санкції спричинили різке падіння виробництва в Росії. Найбільші наслідки війни, ймовірно, стануть відчутні через збільшення цін на сировину та слабкий зовнішній попит з єврозони.

Економічна діяльність в Україні в деяких областях стала неможливою, війна знищила виробничу інфраструктуру та зупинила міжнародну торгівлю українськими товарами. У Росії — найбільшій економіці регіону — активність різко скорочується. Економіка сусідніх країн стикається з несприятливими побічними ефектами війни, зокрема через розриви критичних торгових і транзитних шляхів, різке падіння грошових переказів, підвищення цін на сировину та інфляцію. Війна гальмує регіональну торгівлю, впливаючи негативно на зовнішній попит з єврозони — найбільшого торгового партнера ЄЦА — і Росії.

Інфляційний тиск посилюється: середня інфляція в ЄЦА у квітні зросла до більш ніж 12 відсотків – це найшвидший темп з 2008 року, незважаючи на посилення грошово-кредитних умов у більшості країн за останній рік. Підвищення цін на енергоносії безпосередньо призвело до збільшення рахунків за імпортом і збільшення дефіциту по поточним рахункам, особливо в країнах, які сильно залежать від імпорту енергії. Це також спричинило значні фіскальні витрати в кількох країнах через те, що залишилися субсидії на викопне паливо.

Перспективи: Прогнозується, що виробництво в ЄЦА скоротиться приблизно на 3 відсотки у 2022 році, оскільки війна в Україні та її наслідки впливають на сировинні і фінансові ринки, торгові та міграційні зв'язки, а також на довіру бізнесу та споживачів. Базові прогнози припускають, що війна в Україні в найближчій перспективі триватиме, але все більше стримується у східній частині країни. Вони також припускають, що невизначеність залишається підвищеною відносно історичних норм і що санкції проти Росії та Білорусі як відповідь на вторгнення залишаються в силі протягом прогнозованого горизонту.

В Україні прогнозується скорочення ВВП приблизно на 45 відсотків у 2022 році. Очікується, що рівень бідності нижче 5,50 дол. США на день у 2022 році зросте приблизно з 2 до 20 відсотків населення. Прогнозується, що російське виробництво скоротиться на 8,9% у 2022 році через різке падіння внутрішнього попиту та зниження експорту. Очікується, що російський ВВП продовжить скорочуватися в 2023 році на 2 відсотки, оскільки вплив часткового нафтового ембарго на російський експорт нафти до ЄС гальмує чистий експорт. Крім Росії та України, цього року очікується скорочення економіки ще чотирьох інших країн ЄЦА – Білорусі, Киргизької Республіки, Молдови та Таджикистану – тоді як більшість інших, за прогнозами, відчують різке уповільнення зростання.

Ризики: Ризики для перспектив ЄЦА залишаються сильно перекошеними в бік зниження. Затяжний збройний конфлікт або його загострення може завдати значно більшої економічної шкоди та більшого потенціалу для фрагментації міжнародної торгівлі та інвестицій, особливо у зв'язку зі зростанням напруженості в регіоні. І без того жахлива гуманітарна ситуація ще більше погіршиться.

Фінансова напруга негативно впливає на прогноз, особливо з огляду на високий рівень боргу та підвищену інфляцію. Значні макроекономічні резерви Росії зараз знижені, що збільшує ризик кредитної кризи в банківському секторі — додаткові обмеження можуть призвести до подальшої дисфункції на внутрішніх фінансових ринках і більшої макроекономічної дестабілізації. Існують невідомі ризики, які можуть матеріалізуватися в регіональній фінансовій системі, що потенційно можуть виникнути через недооцінку ризиків з боку Росії, наприклад, кредитні безбіржові продукти, які залежать від базових російських активів.

Ембарго на імпорт енергоносіїв з Росії може погіршити перспективи зростання, особливо для єврозони — найбільшого торгового партнера ЄЦА — і Росії, що ще більше зашкодить економіці ЄЦА. Якщо рекордно високі ціни на продукти харчування утримуватимуться, посилення грошово-кредитної політики може прискоритися, і значно більша кількість людей, ніж очікується зараз, може опинитися в крайній бідності та відчує нестачу продовольства.

Завантажити «Глобальні економічні перспективи» <http://wrlld.bg/PClz50HpOla>

Прогнози для країн Європи та Центральної Азії

(Щорічна відсоткова зміна, якщо не вказано інше)

	2019	2020	2021	2022f	2023f	2024f
ВВП за ринковими цінами (середній показник за 2010-19 в дол. США)			e			
Албанія	2,2	-3,5	8,5	3,2	3,5	3,5
Арменія	7,6	-7,2	5,7	3,5	4,6	4,9
Азербайджан	2,5	-4,3	5,6	2,7	2,2	2,3
Білорусь	1,4	-0,9	2,3	-6,5	1,5	1,6
Боснія і Герцеговина^a	2,8	-3,1	7,1	2,7	3,1	3,5
Болгарія	4,0	-4,4	4,2	2,6	4,3	3,7
Хорватія	3,5	-8,1	10,4	3,8	3,4	3,1
Грузія	5,0	-6,8	10,6	5,5	5,5	5,0
Венгрія	4,6	-4,5	7,1	4,6	3,8	3,4
Казахстан	4,5	-2,5	4,0	2,0	4,0	3,5
Косово	4,8	-5,3	9,1	3,9	4,3	4,2
Киргизька Республіка	4,6	-8,4	3,6	-2,0	3,4	4,0
Молдова	3,7	-7,4	13,9	-0,4	2,7	4,2
Чорногорія	4,1	-15,3	12,4	3,6	4,7	3,7
Північна Македонія	3,9	-6,1	4,0	2,7	3,1	3,2
Польща	4,7	-2,2	5,9	3,9	3,6	3,7
Румунія	4,2	-3,7	5,9	2,9	3,7	3,9
Російська Федерація	2,2	-2,7	4,7	-8,9	-2,0	2,2
Сербія	4,3	-0,9	7,4	3,2	2,7	2,8
Таджикистан	7,4	4,4	9,2	-0,4	3,3	4,3
Турція	0,9	1,8	11,0	2,3	3,2	4,0
Україна	3,2	-3,8	3,4	-45,1	2,1	5,8
Узбекістан	5,7	1,9	7,4	4,3	5,3	5,5

Джерело:

Світовий

банк.

Примітка: e = оціночні дані; f = прогноз. Прогнози Світового банку часто оновлюються на основі нової інформації та мінливих (глобальних) обставин. Отже, прогнози, представлені тут, можуть відрізнятися від тих, що містяться в інших документах Банку, навіть якщо базові оцінки перспектив країн істотно не відрізняються в будь-який момент часу. Наразі Світовий банк не публікує дані про економічне виробництво, доходи чи зростання для через відсутність надійних даних належної якості. Туркменістан виключені з макроекономічних міжнародних сукупних показників.

a. Темпи зростання ВВП у постійних цінах розраховуються за виробничим методом.

